

Open Data

Infosessie voor federale diensten

2020-11

Bart Hanssens

FOD BOSA Digitale Transformatie

BOSA.be

Open Data

Wat is Open Data ?

- Data zonder gevoelige / persoonlijke informatie
  - Wel: statistieken, locaties bushaltes, bedrijvenregister ...
  - Niet: medisch dossier, loonfiches, ...
- In een makkelijk te verwerken formaat
  - Vb: tabellen in MS-Excel, CSV, XML ...
- Door iedereen gratis te hergebruiken
  - Ook voor commerciële doeleinden

Wie publiceert Open Data ?

- Meestal overheidsdiensten
  - Steden, Gewesten, federale overheid ...
- Soms ook bedrijven
  - Vb: bedrijven die fietsen of auto's verhuren
- Vaak ook personen / vrijwilligers
  - Vb: Wikipedia, OpenStreetMap, ...

Is dit echt nieuw ? Eigenlijk niet.

- Overheden publiceren al heel lang data
  - Vb: allerlei statistieken over bevolking, huizenprijzen
- Deze worden ook al vaak hergebruikt
  - O.a. door de media

Waarom ?

Daarom ?

- Het is de wet
  - Wet hergebruik overheidsinformatie (Omzetting EU richtlijn)
  - <https://data.gov.be/nl/wettelijk-kader-en-adviezen>
- De burgers / bedrijven hebben er reeds voor betaald
  - Via belastingen
- Overheden zijn zelf vaak op zoek naar gegevens
  - Makkelijker om ze online te delen

Wat kan je er mee doen ?

- Combineren met andere data
  - BeST-address: adresgegevens 3 Gewesten in 1 bron
- Eigen websites en applicaties bouwen
- Of dingen waar overheid niet aan dacht / niet op hoopte
  - Innovaties, verbeteringen door enthousiaste burgers, ...
  - Vb: analyses COVID-19 data

Voorbeeld: website Limburg in Cijfers

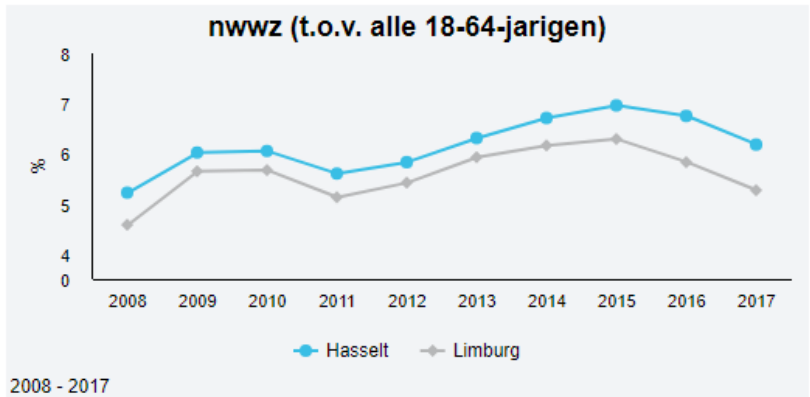
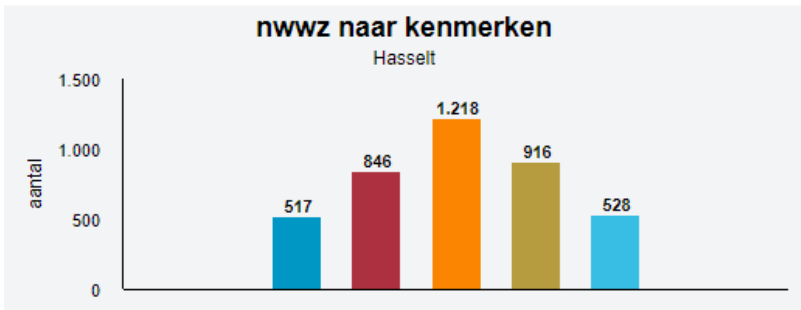
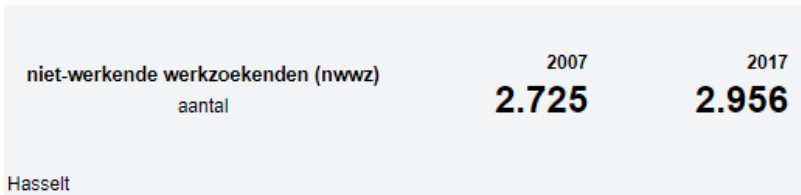

Gemeente:

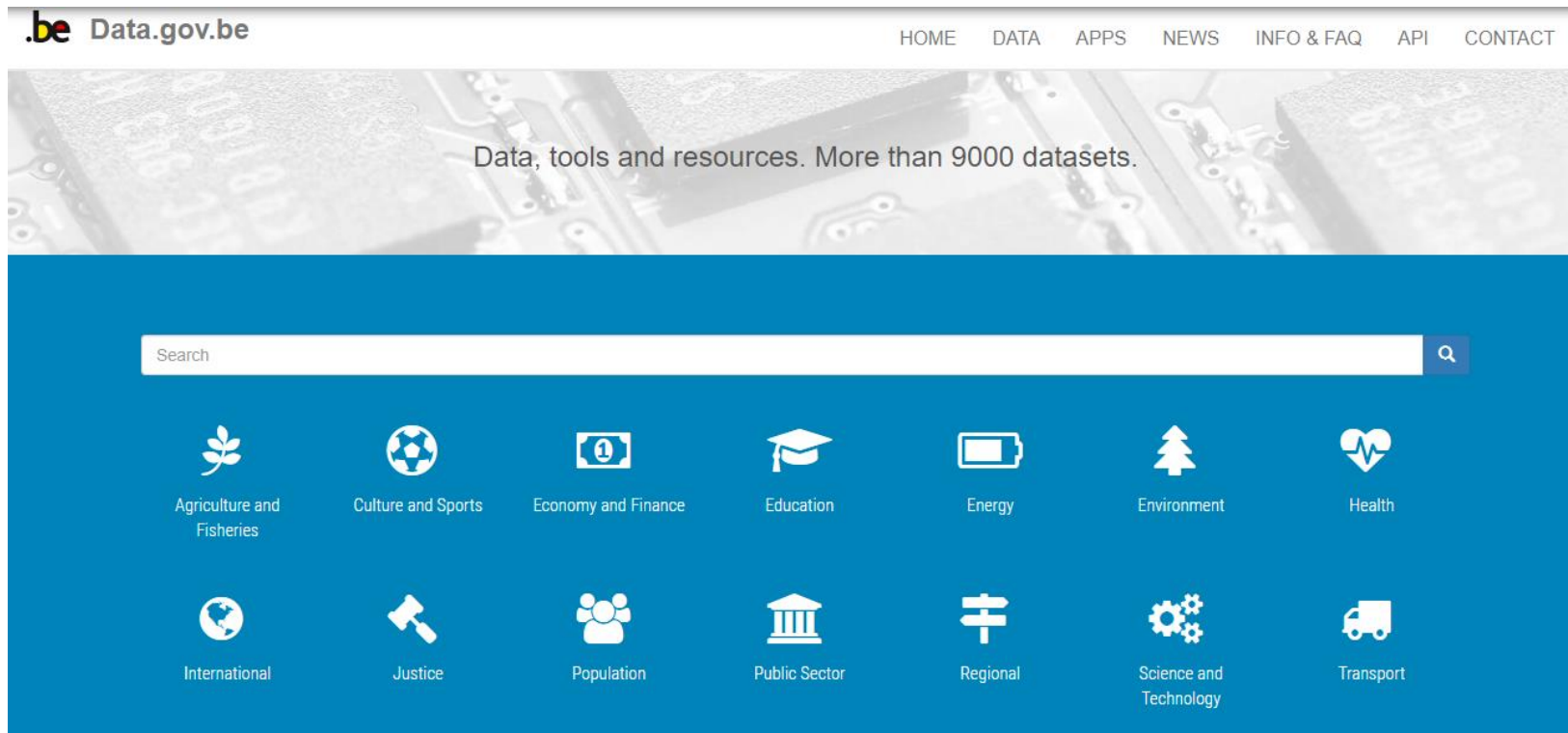
Vergelijkingsgebied:

Hasselt

Limburg

Meer voorbeelden: data.gov.be portaal

Meer in detail

Wat wordt verstaan onder “data” ?

- Volgens de wet gaat het om “bestuursdocumenten”
- Zeer ruim, eigenlijk alles wat elektronisch bestaat
  - Kaarten, statistieken, presentaties, databanken, ...
- Vaak gaat het om downloadbare bestanden
  - Kan ook via API zijn, web service, GIS-dienst, ...

Wat wordt verstaan onder “open” ?

- Door iedereen te hergebruiken
  - Burgers, journalisten, NGO's, academici, bedrijven...
  - “Marginale kost” is toegelaten, maar extra administratie
- In een open formaat
  - Gemakkelijk te hergebruiken
  - Zonder speciale software te moeten kopen
- Gepubliceerd onder een open licentie

Alles is open, behalve...

- Gevoelige gegevens
  - Persoonlijke dossiers, militaire geheimen, ...
- Data waarvan de toegang al wettelijk geregeld is
- Data waar de overheid geen eigenaar van is
  - VB: data aangekocht van bedrijven
- Bepaalde uitzonderingen, zie wet hergebruik
  - Culture instellingen, onderzoeksinstellingen, ...

Open licentie

- Meerdere mogelijkheden, zoals vastgelegd in KB
- Standaard: gratis hergebruik, zonder verplichte bronvermelding
  - “Creative Commons Zero” (CC0)
- Afwijking mogelijk, mits motivatie
  - Vooraf advies vragen aan Open Data Task Force
  - Geen advies vooraf => licentie niet geldig !

Concreet

Wat moet een overheidsdienst doen ?

- Overheidsopdrachten: clause overdracht rechten
  - Expliciet overdragen rechten data,
- Antwoorden op vragen om data vrij te geven
  - Binnen 10 à 30 dagen, zie KB
  - Dit antwoord kan ook “nee” zijn + een geldige reden
- In principe kan een kleine vergoeding gevraagd worden
  - Maar berekening moet beschikbaar zijn
  - Geen onderscheid tussen particulier of multinational !

Wat moet een overheidsdienst doen (2) ?

- **Datasets + minimale metadata publiceren**
  - Titel, korte beschrijving, link naar bestand ...
  - Vaak worden er al bestanden gepubliceerd op een website
- **Contactformulier of adres voorzien**
  - Mag een algemeen emailadres zijn

Wat moet een overheidsdienst niet doen ?

- In principe moet er geen extra werk verricht worden
  - Geen vertaalwerk
  - Geen ingewikkelde transformaties of selecties
  - Geen specifiek opzoekwerk of combinaties van gegevens
- Een kleine inspanning kan wel verwacht worden
  - Een beetje uitleg, een kleine aanpassing ...

Wie kan hierbij helpen ?

Open Data Taskforce

- FOD BOSA DG DT + DAV
  - opendata@belgium.be
- Juridisch en technisch advies
  - Licenties, data / metadata formaten, ...
- Beheer federaal open data portaal op data.gov.be
  - Overzicht van federale, regionale, lokale open data
  - Automatisch overnemen (“harvesten”) metadata
  - Bestanden zelf worden niet gekopieerd

Open Data Taskforce (2)

- Eerstelijns voor burgers, bedrijven... op zoek naar data
  - Enkele vragen per week
- Contact met Gewesten, Gemeenschappen en steden
- Publiciteit / actief zoeken naar hergebruik
  - “community” van data journalisten, academici, start-ups
  - Vb: Best-Address, real-time verkiezingsdata, COVID-data
  - Maar ook hergebruik door andere overheidsdiensten

Geplande activiteiten Q4 2020 / Q1 2021

- Infosessies federale overheidsdiensten
- “Data-dive”
  - Geen hackathon, niet de bedoeling om al code te schrijven
  - Wel een grondige uitleg data + brainstorm
  - Kandidaat-gebruikers + specialisten overheid

Enkele linken

- FAQ, checklist, “best practices” etc:
  - <https://data.gov.be/nl/faq/veelgestelde-vragen>
- Verslagen werkgroep
  - <https://data.gov.be/nl/dcat-werkgroep>

Vragen ?

Bedankt !

@BartHanssens

bart.hanssens@bosa.fgov.be

opendata@belgium.be

BOSA.be